

OMI, INŠTITUT ODPRTE MISLI

Pina Gabrijan, D.I. splet

OMI, Inštitut odprte misli, zavod za antropološko medicino deluje od leta 2005. Njegov ustanovitelj Roman Paškuin, zdravnik in raziskovalec s področja biotehnologije, nam je поблиžje predstavil to nevladno organizacijo.

Kaj je poslanstvo Inštituta OMI?

Inštitut OMI je zavod za preučevanje tradicionalnih metod zdravljenja in tudi tradicionalnih pristopov k razumevanju življenja. Skrbimo za kritično integracijo tradicionalnih praks v uradno medicino. Naše delo bi lahko razdelili v tri osnovne sklope.

– Prvi in glavni je raziskovanje zdravilnih postopkov in učinkovin, torej določenih tehnik in substanc, ki so večinoma naravnega izvora ter so uvrščene v tradicionalne prakse. Raziskovanje je znanstveni pristop k mejnim področjem, za katera verjamemo, da bodo nekoč lahko postala del znanosti.

– Drugi sklop predstavlja izvajanje praks, ki so že znanstveno potrjene, in aktivno prizadevanje za njihovo integracijo v uradno medicinsko prakso.

--Tretji sklop pa je izobraževanje in ozaveščanje javnosti.

Vaši dosedanji projekti?

Prvi velik zaključen projekt je bil preučevanje vpliva alkaloida afriške rastline iboge (*Tabernanthe iboga*), torej ibogaina, na spremembe v celici na področju izražanja genov. Na Zahodu je ibogain znan predvsem kot zdravilo za prekinjanje opiatne, pa tudi kokainske, nikotinske in alkoholne odvisnosti. Na območju Gabona in Konga se že stoletja uporablja kot zdravilo in iniciacijska substanca. Zaključenost tega projekta pomeni predvsem, da smo dokazali postavljeno hipotezo, pomeni pa tudi

objavo članka v mednarodni znanstveni reviji ter izvedbo predavanj v Sloveniji in tujini. V zadnjem času smo se osredotočili na preučevanje domačih zdravilnih rastlin, predvsem tistih, ki imajo vpliv tako na telo kot na duha. Trenutno se največ ukvarjamo z nadliščkom (*Mandragora officinarum*), ki je bil v Evropi pomembno vsesplošno zdravilno sredstvo že v srednjem veku, vendar je njegov sloves v določenih obdobjih trpel zaradi povezovanja s čarovništvom. Poleg same raziskave substanc seveda aktivno delamo na projektu ozaveščanja in integracije v javnosti. Veliko časa vzame tudi sama organizacija in povezovanje laboratorijev, saj se trudimo raziskave izpeljati na širšem, predvsem evropskem področju.

Ali vas je zdravniški poklic omejeval ter od tod želja po povezovanju različnih doktrin in ideja za ustanovitev inštituta?

Pretirana specializacija, ki smo ji priča v današnji družbi, vsekakor povzroča razdrobljenost znanja. Nekdo, ki se sicer zelo poglobljeno spozna na lastno področje, je lahko nesposoben obravnavanja nekega predmeta z različnih zornih kotov, s čimer je onemogočen širši pogled na problem. Tradicionalne prakse so veliko bolj celostne v primerjavi z zahodno medicino. Človekov obstoj je mogoče razumeti na različne načine, in če se zavedamo povezanosti mikro- in makrokozmosa, je prisotnega bistveno več posluha za dojemanje človeka kot dela narave, vendar ne zgolj v nekem filozofskem smislu. Gre tudi za zavest, da smo že s samim prehranjevanjem neločljivo povezani z

naravo. To nas na primer opominja na pomembnost nutricionizma, kateremu uradna medicina sicer priznava status znanosti, vendar ga zanemarja. Že v času študija medicine sem čutil nujno po čim bolj mnogostranskem pristopu k določenemu problemu. Ko sem željo po terenskem delu realiziral z raziskavami v Gabonu in Braziliji, je to v meni vzbudilo še večje zanimanje za preučevanje tradicije in etnofarmakološke kulture drugih narodov ter prenosljivost izkušenj čez kulturne meje. Kako torej postaviti koncepte tretjega sveta ob bok normam in simboliki Zahoda. Zato sem si Inštitut OMI zamislil v vlogi verodostojnega posrednika med različnimi doktrinami.

Ali menite, da gre pri zavračanju drugačnih pristopov s strani uradne medicine za strah pred neznanim ali zgolj za željo po ohranjanju monopola?

Vsekakor gre za prisotnost določenih predsodkov – tako na eni kot na drugi strani. V bistvu je nečimrnost tista, ki onemogoča boljše sodelovanje. Seveda pa je želja po ohranjanju monopola močna, kar intenzivno vzpodbuja tudi farmacevtska industrija. Vendar je dejstvo, da je na področju alternativnih pristopov zaradi želje po dobičku prisotnega veliko mazaštva. Tako se v okviru našega inštituta posvečamo znanstveni evalvaciji različnih metod zdravljenja, ki bi jih torej z vidika uradne medicine lahko označili kot alternativne. Bolnik vsekakor mora biti seznanjen s tem, katere tehnike zdravljenja so dejansko uspešne in primerne, da bo znal izbrati čim boljšo ponudbo na trgu tehnik zdravljenja. Tako Inštitut OMI deluje kot sito pri vstopu mejnega v uradno.

Zakaj so mnogi tradicionalni pristopi bolj uspešni od uradne medicine pri zdravljenju t. i. civilizacijskih bolezni (lahko bi dejali tudi pri razreševanju civilizacijskih zablod)?

V zahodnem svetu predstavlja zdravje

zgolj telesno in psihično blagostanje. Inštitut OMI v skladu z nekaterimi tradicionalnimi pristopi pojmuje zdravje kot nekaj širšega, saj dodaja še socialno in duhovno ravnovesje, kar pomeni primerno umestitev posameznika v družbi in primerno duhovno vrednotenje lastne eksistence. Prednost tradicionalnih praks je torej tudi, da delujejo pri vzroku bolezni, čeprav zato potrebujejo nekoliko več časa za končno ozdravitev. Skrb za posameznikovo zdravje je vsekakor treba pomakniti na področje preventive, kar na Inštitutu OMI udejanjamo z organiziranjem delavnic, predavanj, individualnega svetovanja ter izdajanjem svojih tiskovin in videografiva.

Kaj je potrebno za registracijo inštituta v Sloveniji?

V primerjavi z velikim številom registriranih gospodarskih dejavnosti, katerih bistvo je, da ustvarjajo dobiček – vse od samostojnih podjetnikov in družb z omejeno odgovornostjo do delniških družb – inštitutov ni veliko. Dejansko pa je potreben zgolj ustanovitveni akt, ki se ga predloži Vrhovnemu sodišču RS za vpis v sodni register. Velika prednost je tudi to, da za razliko od registracije kakršnekoli gospodarske pridobitne dejavnosti za registracijo inštituta ni treba razpolagati z ustanovitvenim kapitalom. Edini – vendar skorajda zanemarljiv – strošek je sama registracija.

Ali sodelujete tudi s katero vladno organizacijo?

Trenutno največ s Fákulteto za farmacijo

in Biotehniško fakulteto. V preteklosti pa smo sodelovali predvsem z Mestno občino Ljubljana, Uradom za droge, Centrom za mentalno zdravje in s številnimi nevladnimi organizacijami. V tujini sodelujemo z Univerzo v Montpellieru v Franciji, vzpostavljamo sodelovanje z Univerzo v Beogradu, ki se aktivno ukvarja z raziskovanjem na področju antioksidantov.

Kakšna je vaša vizija glede Inštituta OMI in njegovega mesta v družbi?

Inštitut se razvija v smeri organizacije, ki bo ljudem omogočila, da bodo deležni čim bolj holističnega pogleda na svojo bolezen oziroma težavo. Želimo, da je ljudem podano znanje o tem, da je k problemu mogoče pristopiti z različnimi metodami in da je boleznim mogoče zdraviti na različne, včasih medsebojno izključujoče se načine. Sami zaenkrat izvajamo in poučujemo tehnike meditacije, vodene relaksacije, hipnoze in iniciacije – predvsem tehnike preventivnega značaja. Hkrati omogočamo svetovanje strokovnjakov z drugih področij. Torej OMI kot prostor, kjer se bo s pomočjo strokovnjakov olajšalo sprejeti »pravo« odločitev glede načina odpravljanja določene težave.

- Več informacij na www.omi.si.
 - Roman Paškulin bo v živo odgovarjal na vprašanja v okviru festivala DNEVI RADOVEDNOSTI – KAKO POSTATI 25. oktobra ob 13h v dvorani kina Vič v Ljubljani.